Maandag, 8 Juni 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3619

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

De Raf vloog over Emden.....

Britse radio raadt Fransen kustbewoners aan weg te trekken, omdat de grote aanval gaat gebeuren.

Admiraal King beschrijft overwinning bij Midway.

Duits offensief op Sebastopol afgeslagen.

„TWEE JAAR GELEDEN".

1940.

8. De Duitsers doorbreken de linies der Geallieerden tussen Rouaan en de Seine en bevinden zich op korte afstand van Dieppe en Le Havre. De Franse linie maakt een algemene terugtocht. De Duitsers bevinden zich op 85 mijlen van Parijs.

Zeer veel spionnen worden in Frankrijk geëxecuteerd.

De Britse gewapende koopvaardijkruiser „Carinthia" groot 20.277 ton wordt tot zinken gebracht.

Bij Noorwegen worden het Britse vliegdekschip „Glorious" en 2 torpedojagers tot zinken gebracht.

9. De Duitsers staan tot op 35 mijlen verwijderd van Parijs.

10. Om 16.30 uur deelt Graaf Ciano te Rome in het Chigi-paleis aan den ambassadeur van Frankrijk mede, dat Zijne Majesteit de Koning-Keizer van Italië verklaart, dat Italië zichzelf in oorlog beschouwt met Frankrijk te beginnen met 11 Juni.

Om 16.45 uur ontbiedt Graaf Ciano den ambassadeur van Groot Brittannië en overhandigt hem een verklaring in maat, dat Italië zich in staat van oorlog verklaart met deze Staat.

Premier Mussolini houdt een radiorede, waarin hij zegt: „Wij willen de territoriale en militaire ketenen verbreken, die ons in onze zee opsluiten, want een volk van 45 millioen zielen is niet waarlijk vrij, indien het geen vrije toegang heeft tot de oceaan".

President Roosevelt zegt tijdens een redevoering: „De hand, die de dolk hield, heeft hem in de rug van zijn buurman gestoken".

Roosevelt verklaart, dat hij de materiële hulpbronnen van zijn land op uitgebreider schaal zal beschikbaar stellen aan de strijders tegen het geweld.

Koning Haakon en zijn zoon nemen hun intrek in het Buckingham Palace. Een Noorse Regering in ballingschap wordt in Engeland gevormd.

Op verzoek van het Opperste militaire Commando verlaat de Franse Regering Parijs.

11. De kanonnen der naderende Duitsers zijn in Parijs hoorbaar. In de straten worden barricaden opgeworpen. Golven van duikbommenwerpers bevinden zich boven de voorsteden. De Parijse burgers vluchten naar het Zuiden van Frankrijk.

De Duitsers breken door de verdedigingslinies van de Marne. De Franse Regering vestigt zich voorlopig te Tours.

President Roosevelt verklaart de Middellandse Zee tot gevechtszone, waar geen Amerikaanse schepen enz. mogen komen.

Italiaanse vliegtuigen bombarderen Malta en Aden. Italiaanse troepen rukken op naar de Franse haven Jibuti aan de Golf van Aden. Tunis en Corsica worden aangevallen.

Britse vliegtuigen bombarderen Italiaanse vliegvelden in Libyë en Eritrea.

President Vargas van Brazilië verklaart te Rio Janeiro: Krachtige volken, klaar voor het leven, moeten de weg van hun verlangens volgen". Hij kondigt de neutraliteit van Brazilië af.

12. De Duitsers zijn 12½ mijl van de Parijse voorstad Saint Denis verwijderd. Rheims, Rouaan en Compiègne zijn reeds ingenomen.

Milaan en Genua worden gebombardeerd. In Tunis worden 14 personen tijdens een luchtaanval gedood. De Italianen hervatten hun aanvallen op Malta en andere Franse plaatsen.

In Rome verschijnt voor het eerst sedert 1870 het Vaticaanse dagblad „Osservatore Romano" niet.

13. De Franse Regering verklaart Parijs tot een open stad. De Franse troepen worden teruggetrokken, Parijs verdedigt zich niet. Deze verklaring volgt op de eis van Hitler om Parijs over te geven en niet over te leveren aan de verwoesting. Premier Reynaud doet een beroep op de Verenigde Staten om golven van vliegtuigen te sturen.

Turkije tekent een handelsverdrag met Duitsland betreffende het ruilen van tabak en machines.

Prinses Juliana der Nederlanden komt met Haar 2 kinderen in Canada aan.

14. De Duitsers trekken Parijs binnen.

De Franse Regering verlaat Tours en gaat naar Bordeaux. Spaanse troepen nemen het toezicht op Tanger tegenover Gibraltar over met toestemming van Frankrijk, Engeland en Italië.

MARINEBASIS TE EMDEN AANGEVALLEN.

Bombardementen op Napels.

Wes Gallagher seint uit Londen:

Honderden zware bommenwerpers sloegen naar Duitslands marine- en duikbootbasis te Emden met tonnen van brisant- en brandbommen, terwijl de Raf haar 24-urig offensief overschakelde van de industrieën van het „Reich naar de zeehavens, die de slag van de Atlantische Oceaan voeden. Andere escadrilles van de Raf sloegen duizend mijl verder naar het Zuiden van bases in de Middellandse Zee en bestookten Napels. De Italianen meldden tevens, dat zij punten bereikten op slechts 50 mijl van Rome. Bij de aanvallen op Emden en Napels wierp het bommenwerperscommando zijn vernielende macht tegen het hart van de As. Emden is een van de hoofdbases, die door duikboten gebruikt worden om de Noordamerikaanse en Britse scheepvaart te hinderen, terwijl Napels de voornaamste voorraadhaven is voor de legers in Libye. De Raf concentreerde zich in November laatstleden op Napels met 11 aanvallen, toen de stad gevuld was met troepen, die voor Afrika bestemd waren. Sedertdien werd de stad slechts twee maal aangevallen, eens in Januari en eens in Februari.

De aanval op Emden was de 75ste sedert de oorlog begon en kwam een nacht nadat de Raf werkte boven de naburige haven Bremen met brand- en brisantbommen.

De aanval van de afgelopen nacht volgde een week na de bestoking van Keulen met 1000 bommenwerpers. De Raf beperkte zich tot de verklaring, dat „een grote strijdmacht" werd gezonden tegen Emden. De mening bestaat, dat, hoewel de aanvallers niet zulk een grote Armada uitmaakten als welke Essen en Keulen in vlammen lieten, zij talrijk genoeg waren voor een eerste-klasse aanval zoals die waarmede Hitler Londen trof toen de „Luftwaffe" haar hoogtepunt bereikt had. Waarnemers geloofden, dat de hernieuwde Britse luchtaanvallen op Sicilië en Italië te kennen gaven, dat de Raf in staat is de vliegvelden van Malta wederom te gebruiken na de pogingen van de As in April en Mei te hebben afgeslagen om „het grootste vliegdekschip" van de Middellandse Zee buiten gevecht te stellen. Het gebruik van Malta stelt snelle Britse lichte bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen in staat rechtstreeks te slaan naar de voorraadlinies naar Libye. Het Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat een groot deel van de vliegtuigen, welke Emden aanvielen, bestond uit 4-motorige bommenwerpers, die het grootste gewicht aan bommen dragen.

De vliegers rapporteerden „enorme branden in het havengebied". Hier en daar had men onweersbuien, doch voor het grootste deel was het weer schitterend, zodat een vlieger van een bommenwerper verklaarde: „Zelfs zonder hulp van lichtkogels konden wij haast elke biezonderheid van het landschap en de kust uitzoeken" (Londen, (AP) 8.6).

PEARL HARBOR HERDACHT.

Over de gehele lengte en breedte van de Verenigde Staten voegden 12.326 Noordamerikanen zich bij de zeestrijdkrachten van het land als „wraaknemers van Pearl Harbor" in massa-inschrijvingen, die haar gelijke niet hebben in de geschiedenis van de Marine. Het was precies 6 maanden na de Japanse aanval op de buitenpost in de Stille Oceaan op 7 December van het vorig jaar.

Recruten van de Marine, het Mariniersscorps en de Kustwacht werden tegelijkertijd beëdigd in een radio-ceremonie. Secretaris van Marine Frank Knox noemde de gebeurtenis een symbool van de vastberadenheid van het land om de vrede voor de wereld te herstellen door een afstraffing van hen, die op wrede en moedwillige wijze alle menselijke wetten met voeten hebben getreden. (New York, (AP) 7.6).

GROTE VERLIEZEN VAN DE JAPS BIJ MIDWAY.

De onoverwinnelijke Noordamerikaanse vloot van de Stille Oceaan ging door om zich met vuur en staal te wreken op de overblijfselen van de machtige Japanse vlootmacht, welke zich te dichtbij Noordamerikaans gebied waagde en zich alzo in het ongeluk stortte.

Precies 6 maanden na de dag, dat de Japanners Hawaii zonder waarschuwing aanvielen maakte de Noordamerikaanse vloot bekend, dat „een ontzaggelijke overwinning in de maak" is in de slag bij het eiland Midway.

Admiraal Chester Nimitz, Commandant van de Vloot, deelde op veel betekende wijze mede, dat 2 en misschien 3 Japanse vliegdekschepen tot zinken werden gebracht en 11 tot 13 andere vijandelijke oorlogsschepen werden vernietigd of beschadigd. Hieraan voegde hij toe, dat alle vliegtuigen van de twee definitief tot zinken gebrachte vliegdekschepen verloren gingen en dat een of twee andere vijandelijke vliegdekschepen beschadigd werden en het grootste deel van hun vliegtuigen verloren ging (Pearl Harbor, Hawaii, (AP) 8.6).

ZEEGEVECHT NABIJ BELGISCHE KUST.

Een communiqué van de Britse Admiraliteit luidt als volgt: „Hedenmorgen maakten onze lichte strijdkrachten onder commando van Luitenant J. L. Lloyd nabij de Belgische kust contact met krachtig geëscorteerde Duitse vlootstrijdkrachten, waaronder op zijn minst 2 moderne torpedoboten van 600 ton. Een kort gevecht had plaats, waarbij een van de 600 ton grote torpedoboten midscheeps getroffen werd door een torpedo. Deze werd afgeschoten door een onzer motorboten onder commando van duikbootcommandant Luitenant T. Nill. Dit Duitse oorlogsschip kwam haast zeker tot zinken. Hoewel hevig bestreden keerden onze strijdkrachten naar haar basis terug, doch een van onze lichte vaartuigen leed enige schade en 2 mannen werden dodelijk getroffen. De naaste verwanten zijn in kennis gesteld." (Londen, (AP) 7.6).

DUITSE NOTA AAN VICHY-REGERING.

Een Tass-bericht uit Genève deelde mede, dat de Duitse Ambassadeur Otto Abetz een nota heeft overhandigd aan de Vichy-Regering, waarin meer doeltreffende stappen worden geëist tegen de anti-Duitse uitbarstingen en waarin gewaarschuwd wordt, dat Duitsland „zich het recht voorbehoudt elke maatregel te nemen, welke het nodig acht." Gemeld wordt, dat de nota een verbetering in de situatie eiste van de Vichy-Regering „binnen de kortst mogelijke tijd". Tass zeide, dat dit uitlegde waarom Pierre Laval, Hoofd der Regering het toezicht over de Politie had overgenomen. Hieraan werd toegevoegd, dat een intensificatie van de repressailles en enkele „sensationele processen" waarschijnlijk zullen volgen (Moskou, (AP) 7.6).

AMBILOPE DOOR BRITTEN BEZET.

De radio van Tananarive, de hoofdstad van Madagascar, deelde mede, dat een Britse gemotoriseerde colonne Ambilope bezet heeft aan de Westkust van het eiland op ongeveer 80 mijl ten Zuiden van de veroverde marine-basis Diégo Suarez. Gemeld wordt, dat een andere colonne Port Vohemar nadert tegenover Ambilope aan de Oostkust (Port Louis, Mauritius, (AP) 7.6).

OPGELET!

De Emmabrug is vandaag de gehele dag voor landverkeer gesloten.

Vermoedelijk zal de brug eerst van avond hersteld zijn.

Bij informatie bij Openbare Werken verwees deze ons naar het Havenkantoor en het Havenkantoor verwees ons naar Openbare Werken.

De organisatie was dus weer puik in orde, van deze Gouvernementsinstellingen.

Het nieuws van vandaag.

De Raf is weer uitgevlogen. Doel van de tocht was dit keer Emden, de belangrijke marine-basis. Emden is een bekend duikbotenstation, van waaruit de scheepvaart van Groot Britannië en de Verenigde Staten wordt belemmerd. De vernietiging van deze basis is dus van het grootste belang. Verder trok de Raf naar Napels, de voorraadhaven voor de slag in Libye. In de telegrammen wordt de veronderstelling geuit, dat wellicht de vliegvelden op Malta weer bruikbaar zijn (blz. 1). De slag in Libye zelf blijft zich met succes voltrekken. Vrije Fransen en Britten slaan de aanvallen des vijands regelmatig af (blz. 3).

Van groter belang zijn vandaag twee quaesties, nl. de slag bij Midway en de quaestie-Turkije.

De slag bij Midway is thans dus beslist in het voordeel van de vloot der Verenigde Staten. Pers- en andere stemmen laten reeds doorschemeren, dat hier het begin gemaakt is van een grote overwinning voor de Verenigde Staten. Zo groot wellicht, dat de wateren van het Westen van de Grote Oceaan, die sedert geruime tijd voor de geallieerde scheepvaart gesloten waren in verband met vijandelijke actie, thans wel weer zullen worden opengesteld (blz. 3).

Zelfs spreekt men van de opening van een zeeweg naar China teneinde daar te kunnen bevoorraden. Admiraal King legde verschillende verklaringen af en gaf een denkbeeld van de verliezen der Japanners, welke in een telegram op blz. 3 zijn opgesomd. King zeide, dat de verliezen voor de Verenigde Staten geringer zijn, maar dat — ook al hebben ze veel verloren — de luchtmacht der Japanners toch nog zeer groot is. Admiraal King sprak ook van de stand van zaken in het Noorden van de Grote Oceaan, bij Dutch Harbor dus, en zeide hieromtrent, dat de situatie aldaar nog duister is (blz. 3).

Turkije heeft verboden aan zijn koopvaarders om naar vreemde wateren te varen. Turkse schepen, die naar Bulgarije gingen, kregen te veel last van vijandelijke aanvallen. De situatie van Turkije in verband met de oorlog werd nog enkele malen gemelde Duitse aspiraties voor de Caucasus wordt ontleed in de „Afgelopen Week" rechts vooraan. Alles voor de aanval op Turkije is reeds gereed, behalve de benodigde aantallen soldaten (blz. 1). Een Duits offensief op Sebastopol, dat gelijkmatig hiermede in verband kan worden gebracht, werd afgeslagen door de Russen en hun vloot op de Zwarte Zee (blz. 3).

Op Madagascar rukken de Britten voort. Thans in Ambilope, 80 mijl ten Zuiden van Diégo Suarez aan de kust, bezet (blz. 1).

De afgelopen Week.

„Indien ik 20.000 bommenwerpers hedenavond naar Duitsland kon zenden, zou Duitsland morgen niet meer in de oorlog zijn. Indien ik 1000 bommenwerpers elke nacht naar Duitsland kon zenden, zouden wij de oorlog tegen de herfst kunnen beëindigen".

Luchtmaarschalk Arthur Travers Harris, Hoofd van het Britse Bommenwerperscommando, gaf enige tijd geleden deze mening te kennen, volgens welke spoedig een overwinning zou kunnen worden behaald.

Hoewel de toen door Harris genoemde cijfers zeer hoog schenen, liet zijn verklaring doorschemeren wat de Raf in petto had voor de Duitsers. En in de afgelopen week begonnen de grote toestellen van het Bommenwerperscommando hard te slaan naar het Reich.

Het waren geen 20.000 in één nacht, maar wel 1000 enkele nachten achtereen. Harris was begonnen zijn plannen ten uitvoer te brengen.

Eerst vlogen de Stirlings, Halifaxes, Lancasters, Wellingtons, en hoe die grote Britse luchtreuzen meer mogen heten, naar Keulen. Bij het bestoken van de Rijnstad, liet de Raf zowel brisant- als brandbommen naar beneden regenen.

Resultaat: een gebied van acht vierkante mijl in de stad volkomen met de grond gelijk gemaakt, een oppervlakte nog groter dan op 14 Mei 1940 in Rotterdam door de „Luftwaffe" werd vernield. De rest ruïnes en gapingen met hier en daar overeind staande gebouwen. Dodental onbekend. Nog jongstleden Zaterdag gaven wij aan de hand van een artikel in de „Kölnische Zeitung" een indruk van de verwoestingen.

Vervolgens kwam Essen met voorsteden en omgeving aan de beurt. Op gelijke wijze als Keulen ging het er toe en in Keulen zelf kon men het er horen donderen.

De Raf ging verder het rijtje van belangrijke Duitse industrie-, spoorweg- en scheepvaartcentra af, waarbij de brandbommen vooral werden opgespaard voor Bremen. Vandaag leest men op de voorpagina over het bombardement van Emden.

Deze Britse brandbommen waren van een nieuw soort. Inplaats van hoofdzakelijk uit thermiet te bestaan, waren zij vooral gevuld met olie en phosphor wat een veel hardnekkiger vuur veroorzaakt dan thermiet en meer dan de dubbele hitte verspreidt.

De Nazies intussen mochten voor hun volk deze „terreuraanvallen" niet onbeantwoord laten. Zij keken hun Baedeker-gids na en vonden Kantelberg, een historische stad waar de Anglicaanse Aartsbisschop Zijn Cathedraal heeft. Daar gingen zij naar toe en sloegen nachten achtereen het groepen van een 25 toestellen naar de kerken.

Deze aanvallen waren over het algemeen tamelijk zwak en lang niet te vergelijken met de aanvallen van herfst en winter 1940 op Londen, Plymouth, Bristol en andere Britse steden. Dit kon ook niet omdat de luchtvloot van Hitler zeer verspreid was.

Waar zit Hitlers luchtvloot?

Geheel in het Noorden van Noorwegen had Hitler een deel van zijn 5de luchtvloot gestationeerd met een 300 toestellen voor de aanvallen op de Britse en Noordamerikaanse convooien naar Rusland. In het Zuiden van Noorwegen had hij een ander deel van de 5de luchtvloot, ook bestaande uit 300 machines. Zijn 3de luchtvloot met meer dan 1000 vliegtuigen was in Frankrijk en de Lage Landen ondergebracht ter verdediging van de Europese Westkust. Dan had hij in Duitsland 2 divisies van nachtgevechtsvliegtuigen, ongeveer een 400 stuks. Op Sicilië en in Italië bevond zich de 2de luchtvloot met 700 toestellen en het Afrika Korps in Libye had er 500. In Finland, Roemenië, Bulgarije, Hellas en Rusland had hij tenslotte nog honderden machines, welke grotendeels tegen de Sovjetstrijdkrachten gericht waren.

Hitler zag zich alzo voor een probleem gesteld. Om Rusland te verpletteren kon hij de „Luftwaffe" aan zijn Oostelijk front niet verzwakken en juist nu werd ook de Russische luchtmacht actiever. Van het hoge Noorden bij Murmansk tot op de Krim vielen de Russische toestellen aan, voornamelijk slaande naar de vijandelijke machines op haar luchtbases.

Een voldoende verdediging tegen het Britse luchtoffensief kon alzo niet door hem worden opgeworpen en hij moest maar toekijken hoe elke dag weer nieuwe steden door de Britse luchtmacht onder handen werd genomen en de oorlogsfabrieken werden verwoest.

Caucasus?

Toch wist de vroegere Chef van het Bureau van de Associated Press in Berlijn, Louis Lochner, die pas naar de Verenigde Staten terugkeerde met het ss. „Drottningholm", mede te delen, dat de Duitsers plannen zouden hebben nog meer hooi op hun vork te nemen en Turkije aan te vallen om alzo de Caucasus ook van achteren te kunnen aanvallen.

Reeds meermalen hebben berichten de ronde gedaan over plannen van een Duitse aanval op Turkije, maar tot nu toe werden deze nog niet door de feiten bevestigd. Indien de nazies echter geen andere uitweg zien en zij tot het onvermijdelijke overgaan, verlangt het wel aanbeveling de positie van Turkije nader te beschouwen.

Turkse volk is pro-geallieerd.

De Turkse politiek is in de eerste plaats pro-Turks. Er is nog geen enkele beslissing getroffen, aan welke zijde de Turken zich zullen scharen, hoewel met zekerheid valt te constateren, dat de volksopinie pro-geallieerd is en dat zij de overwinning van Engeland wenst.

Turkije is onafhankelijk, en het zal zijn beslissing treffen in de zin als zijn eigen belang dit medebrengt. Het heeft ontvangen en het ontvangt nog wapens volgens de bepalingen van de „Leen- en pachtwet", maar de publiciteit dienaangaande wenste het niet. Tegen elke poging om zijn politieke gedragslijn onder druk te zetten verzet het zich, hoewel van tevoren niet gezegd kan worden hoeveel uitwerking Von Papens gewroet op den duur zal hebben.

Turkije volgt de weg van Ataturk, die een sterk Turkije binnen de Turkse grenzen wenste, en er bestaat geen geestdrift voor een Turks imperium. Natuurlijk verlangt het een beslissende factor te zijn in het Naburige Oosten, zoals Italië dit was in het Westelijke bekken van de Middellandse Zee, maar door eigen ontwikkeling, door het bezit van een levenskrachtige industrie een sterke vloot, etc.

Vijf factoren bepalen Turkije's houding.

Op de vraag, welke de factoren zijn, die de houding van Turkije in deze oorlog bepalen kunnen, kan de volgende opsomming van vijf punten een antwoord geven:

1. De eerste factor is de macht van Engeland in het Naburige Oosten.

De politiek van Turkije is realistisch. De Turken zeggen openlijk, dat zij tegenover de Duitsers niet stand kunnen houden, als hun geen hulp verleend worde.

Zij kunnen om idealistische motieven geen oorlog voeren en een strijd, waarvan tevoren vaststaat, dat hij ver-

loren wordt, heeft geen zin. Alleen maar als Engeland in het Naburige Oosten een macht vertegenwoordigt, waarop de Turken steunen kunnen, kan dit den Turken aanleiding geven openlijk voor Groot Britannië uit te komen.

2. De tweede factor is de situatie in Rusland.

Men weet, dat Turkije ook een gemeenschappelijke grens heeft met de Caucasus, en toen de Duitsers hier naderden, bestond er bij de Turken reeds de ernstige vrees voor Duitse druk van twee zijden: aan de grenzen van de Caucasus en aan de Bulgaarse grens.

Thans, nu de Russen zo goed vechten, bestaat de hoop, dat de Turken zich weren zullen tegen een Duitse aanval van de zijde van de Balkangrenzen.

3. Er bestaat ook een direct verband tussen deze beide factoren en de afloop van de strijd in Libye.

Een Russische overwinning aan de poorten van de Caucasus weegt op tegen de opschuiving in de beslissing in Libye, maar zonder een beslissende Britse overwinning is Turkije niet zeker dat Groot Britannië in voldoende mate hulp zal kunnen verlenen in geval van een Duitse aanval op de zijde van de Bulgaarse grens.

4. Een factor van gewicht zijn ook de voorbereidingen, welke Duitsland getroffen heeft voor een aanval op Turkije.

De Duitsers hebben nieuwe verbindingswegen tot stand gebracht tussen Wenen en Thessaloniki en van Wenen via Joegoslavië en Bulgarije naar de Turkse grenzen. Honderdduizend Joegoslaven en Hellenen, en mogelijk nog meer, werken nu aan nieuwe wegen en spoorlijnen en bij de aanleg van talrijke nieuwe vliegvelden. De Duitsers zijn hard bezig de Bulgaarse havens van Burgas en Varna aan de Zwarte Zee uit te breiden; zij versterken hun vloot, concentreren veel oorlogsuitrusting en leggen olievoorraden aan. Ook valt er een concentratie van duikboten te constateren en er worden uitgebreide maatregelen voor de luchtafweer getroffen. **Thessaloniki is nu even zeer versterkt als Alexandrië.** In feite is reeds alles gereed voor de aanval op Turkije: alleen ontbreken de Duitse soldaten.

In Turkije bestaat de overtuiging, dat dit alles tegen hen gericht is, te gebruiken op het daarvoor geschikte moment, en de wetenschap van deze feiten heeft ook zijn uitwerking op de Turkse houding.

5. De laatste factor is de behoefte, welke in Turkije gevoeld wordt om als vredesbemiddelaar te fungeren.

Men kent de poging, welke Franz von Papen ondernomen heeft vóór de aanval op Rusland om Turkije vooruit te schuiven als bemiddelaar tussen Duitsland en Engeland. Het duidelijke negatieve antwoord van Engeland heeft toen deze oplossing verijdeld. Maar Von Papen is sedertdien niet opgehouden om bij elke voorkomende gelegenheid de Turkse en ook neutrale staatslieden van de vrede te spreken.

Het feit, dat de president van Turkije, Ismet Inönü, de bereidheid van Turkije uitsprak om te bemiddelen, is een teken, dat neiging in deze richting nog immer in Turkije bestaat.

Maar het is duidelijk, dat het slagveld uitslaggevend is, in het bizonder de strijd in Libye, welke grote invloed op de Turkse staatsopinie heeft.

De oorlog heeft intussen zijn andere fronten.

De Slag van China is in volle gang nu een groot deel van de Japanse troepen in de Philippijnen, Nederlands Indië, Malakka en Birma is vrijgekomen. China is tijdelijk afgesneden van de voorraadvoorziening en de Japanners stellen alles in het werk om thans een beslissende overwinning te behalen.

Zij schromen hierbij niet hun gasbommen uit te strooien onder de Chinese troepen, hetgeen een protest van President Roosevelt heeft uitgelokt. Doch de Japanse activiteiten hebben zich — nu Australië en Brits Indië hun kracht te kennen gegeven hebben — niet alleen geconcentreerd tegen China.

Op Woensdag deden zij een aanval op de Noordamerikaanse marine-basis te Dutch Harbor en nog enkele malen verschenen hun vliegtuigen er.

Op Donderdag sloegen zij naar het eiland Midway, midden in de Grote Oceaan. Wat de Japanners met deze aanvallen van plan zijn, is nog niet duidelijk; hoewel de mening bestaat, dat zij een campagne zijn begonnen voor het nemen van revanche op de aanval van de Noordamerikaanse bommenwerpers op Tokio en andere grote Japanse steden. Een ander doel van de Japanners zou intussen kunnen zijn om de bases buiten gevecht te stellen, die zouden kunnen dienen als tredstenen voor nieuwe Noordamerikaanse aanvallen op Japan.

De Japanse aanvallen schudden echter ook in de herinnering van de Noordamerikanen de redevoering wakker, die Vice President Henry Wallace hield op 8 Mei jl. in New York, waarbij hij het land waarschuwde voor een Japanse aanval op Alaska en de Noordwestelijke kust van Noord Amerika.

Voor de Amerikanen, die toen wachtten op het nieuws van een groot Geallieerd offensief klonken de woorden van Wallace vreemd en zelfs nu zal men zich zoiets nog moeilijk kunnen indenken. Men geloofde echter meer aan de voorspelling van den Noordamerikaansen Secretaris van Oorlog, Henry Lewis Stimson, dat de Japanners luchtaanvallen zullen doen op de Westkust. Dutch Harbor en Midway zullen daarom meer tot hen spreken als avances van den vijand met dit doel voor ogen.

Curaçao.

PRACHT-OEFENING RODE KRUIS.

Transportcolonne en eerste-helpers oefenen.

Gisteren is de reeds aangekondigde oefening van de leden van de Transportcolonne en Eerste Helpers gehouden. Reeds des morgens vroeg zag men de mensen in hun fraaie uniforms van kakhi met nette zwarte dassen en kwartiermutsen, anderen met helmen, allen voorzien van koppel, koppeltas, verbandtas, broodzak, zaklantaarn helpzeel, gasmasker, beenkappen en wat er verder nog tot de uitrusting van deze kranige Transportcolonne mag behoren, rondtrekken — op weg naar het Quarantaine-gebouw, waar men om 9 uur verzamelde. De gehele organisatie verliep perfect.

In de loop van de morgen brachten wij nog een bezoek aan de Hoofdverbandplaats, die op het St. Vincentiusgesticht te Scherpenheuvel was ingericht. Ook daar die bedrijvigheid, die toont, dat er gewerkt is aan de opbouw van deze Transportcolonne en Eerste Helpersorganisatie. Grote vrachtauto's alle voorzien van enorme rode kruisen reden aan met „gewonden". In het Gesticht was in een portaal een post ingericht, waar de administratieve functies werden verricht. Links had men een spreekkamer in een kamer voor eerste ontvangst herschapen. Verder op was een zaal omgetoverd in een koele rustige operatie-zaal, waaraan een andere kamer grensde, die dienst deed om patiënten voor de operatiezaal te doen wachten op hun beurt. Overal lieve, vlotte meisjes, die de gewonden hielpen en behandelden. Een van de grote zalen van het St. Vincentiusgesticht was veranderd in een zaal met een groot aantal bedden. Rustig en fris was het daar, en ook al zal ieder hopen, dat het nimmer echt zal worden, toch stemt het gerust, dat men een ander reeds nu zo goed heeft georganiseerd en dat zovelen bereid zijn mede te werken aan het welslagen van deze oefeningen. Verschillende vooraanstaande personen lieten van hun belangstelling blijken. De Algemeen Militair Commandant, Carel J. Baron van Asbeck zagen wij enkele malen rondwandelen in de zalen van het Gesticht, daar tussen in bracht hij bezoeken aan andere punten, o.a. bij Caracas-baai.

Dr. Charles Aars, voorzitter van de Rode Kruis, Drs. en Mevrouw Van Boven, leden van het bestuur, Districtmeester Herman B. C. Schotborgh, en verschillende anderen kwamen de oefeningen gadeslaan. Zuster Hornman, als steeds aanwezig, verdient ook dit maal weer een woordje van lof voor haar werk.

WITTE STREEP OP DE EMMA-BRUG.

Nu de duistere periode weer over ons eiland heerst, hebben wij de laatste paar dagen wel een dozijn maal het verzoek gehad toch eens in de courant de vraag op te werpen de witte streep, die over het midden van de brug dient te lopen, telkens bij het ingaan van deze duistere periode, over te laten schilderen. Weliswaar heeft men Zaterdag de witte trottoirbanden van de brug overgeschilderd, maar wanneer de streep in het midden onzichtbaar is, is het een bijkans levensgevaarlijk werk met een auto erover te komen, zonder tegenliggers te raken. De vele ongelukken, die dan ook de laatste dagen op de brug hebben plaats gevonden, zijn hiervan het gevolg. Het is daarom slechts te hopen, dat voortaan bij het ingaan van elke duistere periode, de streep over de brug worde overgeschilderd.

SANTA ROSA KRIJGT EEN NIEUW CLUBHUIS.

In tegenwoordigheid van een grote schare geestelijken en vele personen van de parochie werd gisteren het nieuwe clubhuis door Z.H.E. Mons. Petrus Innocentius Verriet O. P. ingezegend. De Apostolisch Vicarius was vergezeld van den Vicariaatssecretaris Pater Irenaeus Arnoud de Bruyn O.P., terwijl later secretaris Pater Willibrordus Menno Brada O.P., de samenkomst ook met zijn tegenwoordigheid kwam vereren. Voorts waren er nog Missie-Overste Frater Maria Radulphus, de Eerwaarde Moeder-Overste van het weeshuis te Santa Rosa, Soeur Christina, de Pastoor van Santa Rosa Pater Antoninus Spekle O.P., oud-pastoor Constantius Gallé O. P. Pater Rafaël Meussen O.P., voorzitter van de Liga San Augustino, Pater Rosarius Weenink O.P. van de Jonge Wacht en Broeder Overste Martinus Juffermans.

Pater Rafaël Meussen O. P. dankt den Apostolisch Vicarius voor Diens hoge tegenwoordigheid en brengt zijn dankbaarheid tot uitdrukking voor zowel de materiële als geestelijke bijstand, die de parochie van Santa Rosa steeds heeft mogen genieten van den Apostolisch Vicarius, en voor de medewerking, waardoor het grotendeels mogelijk is geworden, dat dit nieuwe gebouw tot stand is gebracht. De spreker dankt tevens alle personen, die het hunne hebben bijgedragen, dat deze dag een feit is geworden en het clubhuis officieel in gebruik kan worden genomen.

In het bizonder dankt hij den heer Jesús Goeloe, die voor de prachtige licht-installatie heeft gezorgd, den heer Lendering, die met zijn giften de opening bespoedigd heeft, de pastoors Gallé en Spekle en pater Weenink, die niets voor de tot standkoming van het gebouw achterwege hebben gelaten. De spreker herdenkt den gestorven pater Leo van Hegelsom, O.P. die de geestelijke vader was van de Liga San Augustino en van de Jonge Wacht. Ook Pater Irenaeus de Bruyn O.P. en de K.S.C. worden door den spreker niet vergeten.

Hierna heeft de plechtige inzegening plaats door Z.H.E. Mons. P.I. Verriet O.P., waarna het woord wordt gevoerd door den Pastoor van de parochie van Santa Rosa Pater Spekle O.P.

Ook de Pastoor bedankt de vele personen die hebben medegewerkt aan de totstandkoming van het nieuwe clubhuis. Het clubhuis is gebouwd voor de jeugd van Santa Rosa. Verder wijst de spreker op het nut van vereniging. Hij wijst erop, dat men slechts als een georganiseerd geheel krachtig staat. Hij eindigt met de wens, dat het der club goed na, en dat zij vruchten moge afwerpen.

Met een kort woord leidt vervolgens pater R. Weenink het toneelstuk in, dat zal worden gevoerd door jongens van de Jonge Wacht. De spreker wijst erop, dat dit het eerste toneelstuk is, dat door de Jonge Wacht wordt opgevoerd en ook op het feit, dat de spelers voorheen nog nooit op de planken hun talenten hebben beproefd, zodat men uitsluitend met dilettanten zal hebben te doen.

Het stuk heette „Geen Held" en speelde in de eerste jaren van de Christenheid. Het gehele stuk bestond uit één bedrijf en werd gespeeld door de Jonge-Wachters Karel Felipa, Alexander Leito en Antonio Adriana.

De aanwezigen genoten volop van het spel. Na het intermezzo, dat werd gevuld door enige pittige liedjes, gezongen door de Jonge Wacht en de meisjes-vereniging „Velox", sprak de heer Elias Morkos, in naam van de Liga Augustino een rede uit.

De heer Morkos weidt uitgebreid uit over het katholieke verenigingsleven in de parochie Santa Rosa en geeft een relaas over de diverse verenigingen, die Santa Rosa telt, een aantal, dat slechts in weinige andere parochies zal worden aangetroffen.

Onder de verenigingen te Santa Rosa treft men als eerste aan de Liga San Augustino, waarvan Pater Meussen O.P. voorzitter is. De Liga is een debatteer-club, geeft cursussen, enz. Vervolgens krijgt men de Jonge Wacht. Velox de meisjes-vereniging met haar 35 leden, die „wel korfbal spelen, maar tot nu toe geen enkele wedstrijd hebben aangegaan", de C.S.R. die 50 leden telt en die ook lid is van de Katholieke Sportcentrale op het Rif en dan nog de Paarden-club met 25 leden, „waarvan elk lid op zijn minst één paard heeft".

Het toneelstuk „Een kwartiertje theorie in de krijgskunde" dat het volgende punt op het program was, gaf een mooi beeld van de verhouding tussen den sergeant en den pas opgeroepen recruut. Het was een luchtig en grappig opgevoerd stuk, dat de gehele zaal deed schateren van de lach over den sergeant, die in wanhoop uitriep „onbegrensde domheid". De spelers waren Elias Bronswinkel als sergeant en Julio Pieters en Frits Veeris als recruten.

Mons. Verriet spreekt.

Hierna beklimt de Apostolisch Vicarius het podium voor het uitspreken van de slotrede. De Hoogwaardige Spreker feliciteerde de parochie van Santa Rosa met het bezit van het prachtige nieuwe gebouw. De spreker memoreerde het katholieke leven van de parochie, dat bij elke gelegenheid tot uiting is gekomen. De parochie van Santa Rosa bestaat reeds voor meer dan 100 jaar en sedert al die tijd is het volk van Santa Rosa trouw gebleven aan zijn geloof en aan zijn kerk.

De parochie bezat ook de eerste pers en drukkerij van het Vicariaat, waar boeken werden gedrukt niet slechts voor Santa Rosa, maar voor het gehele eiland. Santa Rosa bezit een ambachtsschool, die steeds de beste werklieden heeft voortgebracht.

De Spreker legde de nadruk op het katholieke verenigingsleven als de grote wens van Z.H. den Paus. De Apostolisch Vicarius wijst op de sportbeoefening, die op katholieke basis moet zijn opgebouwd. Wat de sport betreft, deze heeft altijd een hoge plaats ingenomen te Santa Rosa. De paardenwedstrijden van Santa Rosa zijn aldoor bekend geweest.

Monsignore Verriet besloot zijn rede met Gods onontbeerlijke zegen af te smeken over de verdere bloei van de parochie van Santa Rosa.

Hiermede was de plechtigheid ten einde en gingen de mensen welvoldaan huiswaarts zich verheugend in het bezit van een nieuw clubhuis, dat getuigt van goede smaak en kunde van den bouwer.

RECEPTIE DA COSTA GOMEZ.

Zaterdagmiddag hebben de Heer en Mevrouw Henry da Costa Gomez te hunnen huize aan de Scharlooweg een receptie gehouden om vrienden en bekenden in de gelegenheid te stellen te feliciteren in verband met hun zilveren huwelijksfeest. Een zeer groot aantal personen heeft deze receptie bezocht. De ruime villa was overvol, op de terrassen heerste van het begin af reeds een gezellige drukte, door de ruime zalen en kamers bewogen zich steeds meer mensen. Het zou niet wel mogelijk zijn alle vooraanstaande personen, die de receptie bezochten bij name te vermelden.

Slechts zij opgemerkt, dat Curaçao's Eerste Gezin, vergezeld van Adjudant Van de Laarschot ook gelukwensen is komen aanbieden aan deze bekende en gezienе familie uit onze Curaçaose zakenwereld. Verder merkten wij o.a. op den Heer Noorduyn, Professor en Mevrouw Oppenheim, Baron van Asbeck met Mevrouw Bonne, vele Noordamerikanen, enkele consuls, vrijwel alle vooraanstaande Joden uit onze samenleving, hoofdambtenaren, geestelijken van verschillende gezindten.

FOTO GOUVERNEUR KASTEEL.

Het nummer van „Knickerbocker" van 1 Juni jl. draagt op de omslag een foto van den Electus Gouverneur Piet A. Kasteel tegen een achtergrond van .... olie. In het blad zelf wordt een hoofdartikeltje aan den nieuwen Gouverneur gewijd.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Ajax — Tropials 5—0; Ecuador — Blauw Wit 1—3.

SLUITING ADORATIEFEEST.

Gisteren werd het Veertigurengebed in de parochiekerk van Sinte Anna op plechtige wijze gesloten.

Des ochtends zong het koor op magnifieke wijze de H. Mis in tegenwoordigheid van den Apostolisch Vicarius.

Des avonds hield pater Michaël Möhlmann O.P. een vurige predicatie. Beide plechtige diensten werden door het Eerste Gezin van Curaçao officieel bijgewoond.

IN MEMORIAM.

Een muziekliefhebber schrijft ons:

Dezer dagen lazen wij het bericht van het overlijden van den Heer Carl Fensohn. Daarin zochten wij, tevergeefs, naar vermelding van het feit, dat de Heer Fensohn in zijn vele, zeer vele goede jaren, welke maar al te dikwijls spoedig en gaarne vergeten worden, zeer veel voor het Curaçaose muziekleven heeft gedaan, hiervan gedurende lange tijd de geestelijke Vader was, de Promotor, kortom de persoon was waar alles om draaide. Een feit, hetwelk zeer velen bekend is en hetwelk wel door niemand van dezen zal worden ontkend.

Aangezien o.i. Kunst, i.c. de muziek, buiten en boven politiek staat, althans behoort te staan, meenden wij om der wille der rechtvaardigheid, welke, helaas, ook in onze gemeenschap hier en daar nogal eens zoek is, doch in welk feit, bedriegen de tekenen niet, evenéens verbetering moge intreden, aan bovenstaand feit enkele regels te moeten wijden, in de hoop, dat men hierin geen aanleiding vinde te gaan polemiseren.

Wij denken daarbij aan de vele concerten, avonden, muziekavonden e. d., welke in de loop der achter ons liggende jaren onder de bekwame en bezielende muzikale leiding van den Heer Fensohn in kerk, Het Kransje, Stadsschouwburg, ja, vergissen wij ons niet, in de Club Asiento te Emmastad werden gegeven en waaraan destijds door diverse vooraanstaande personen onzer kleine samenleving werd medegewerkt, om nog niet te spreken van de verschillende lange perioden, waarin door verscheidene personen bij den Heer Fensohn thuis in trio's, quartetten e. d. werd gespeeld.

Wij meenden dan ook dit in dankbare herinnering te mogen, ja, moeten brengen. Curaçao mag dit nimmer vergeten, het zegge daarom:

de Musicus Fensohn
Hij ruste in Vrede!

(Mijn koffertje voor Bonaire staat gepakt. Schrijver.)

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

Naar aanleiding van een ingezonden stuk de 4de dezer in Uw geëerd dagblad verschenen, is het mij een genoegen, schrijfster van dat stuk op enige dingen te wijzen.

In het begin schrijft Mej. Jongepier, dat de Curaçaose jeugd zich schandelijk onbeleefd gedragen had. Het lijkt mij toe, dat deze woorden duidelijk de minachting voor ons, Curaçaoënaars, laten zien en het zou dus erg natuurlijk zijn, indien ik zei, dat Mej. Jongepier die niet had behoeven te gebruiken, doch evenwel de volgende woorden: Enkele kwajongens, enkele deugnieten enz. Hoeveel woorden kent schrijfster niet, om haar gedachten beter te kunnen uitdrukken.

Ook wat betreft het zeggen, dat de jongens toonden geen verstand van muziek te hebben, wil ik het volgende mededelen: Het niet bezitten van muziekgevoel is zeker geen schande, temeer voor ons, Curaçaoënaars, wij zijn niet vatbaar voor schone muziek, zoals ik wel heb horen zeggen, wij genieten niet van kunst. Wij hebben geen musici, die het ver gebracht hebben, doch wij hebben wel werkzame mensen, die willen werken en dit ook doen, vooral wanneer dit voor het Moederland moet. Heus dat is geen schande.

Wel vind ik het wat vreemd, dat sommige mensen, die iets van muziek weten, of die een klein beetje op een of ander instrument kunnen spelen, dat die drachten zich uit te doen blinken, door anderen te verwijten, dat zij daar niets van af weten.

Ik ben het wel dringend met U eens, dat die herriemakerij tegengegaan moet worden, en dat dit een fout is van de directies.

Doch schrijfster moet zich wel herinneren, dat de schouwburgen openbare plaatsen zijn, waar zowel kunstenaars (ook die, die denken dat ze dat zijn) als de eenvoudigen toegang hebben. Verder wil ik op deze zaak niet ingaan, doch Mej. Jongepier moet alvorens een ander ingezonden sarcastisch stuk te schrijven aan het spreekwoord denken: „Bezint eer gij begint".

U bij voorbaat dankend voor de verleende plaatsruimte verblijf ik,

Hoogachtend,

R. L. Henriques.

Van de Fronten.

DE VERLIEZEN BIJ MIDWAY.

De volgende lijst geeft een overzicht van de Japanse en Noordamerikaanse verliezen in de slag bij het eiland Midway.

De Japanse verliezen zijn: 2 of 3 vliegdekschepen gezonken; 1 of 2 beschadigd. **Slagschepen**, 0 gezonken; 3 beschadigd. **Kruisers**, 0 gezonken; 4 beschadigd (mogelijk 6). **Torpedojagers**, 1 gezonken; 0 beschadigd. **Transportschepen**, 0 gezonken; 3 beschadigd. In totaal werden 3 of 4 Japanse schepen tot zinken gebracht en 11 of 15 beschadigd.

De Noordamerikaanse verliezen zijn: 1 torpedojager gezonken en 0 beschadigd; Vliegdekschepen, 0 gezonken; 1 beschadigd (Pearl Harbor, (AP) 8,6).

HET EFFECT VAN DE SLAG BIJ MIDWAY.

John Hightower seint uit Washington:

Marine-experts kwamen overeen, dat Japan een verschrikkelijke nederlaag heeft geleden in de slag bij Midway in de Stille Oceaan en zijn stootkracht ernstig is beknot, doch nog een grote kracht heeft, waarmede pogingen tot een herstel zouden kunnen worden gedaan.

De verliezen, die door den vijand werden geleden op grond van berichten, die tot nu toe ontvangen werden, zouden — gelijk officieel gezegd werd — te kennen geven dat, terwijl de overwinning van de Noordamerikaanse lucht- en vlootstrijdkrachten ongetwijfeld volmaakt was, de nederlaag, die door Japan geleden werd, haast een ramp genoemd kan worden.

Deze conclusie wordt gevestigd op het feit, dat de statistieken aantonen, dat zelfs in deze grootste lucht- en zeeslag van de oorlog — een slag, die in sommige van zijn effecten kan worden vergeleken bij de Slag van Jutland — waarschijnlijk de helft van de vijandelijke vlootsterkte niet inbegrepen was en met zorg in aanmerking genomen moet worden in alle toekomstige Geallieerde operaties.

Vóór de oorlog werd gemeld, dat de Japanners 10 slagschepen hadden, 8 vliegdekschepen en 46 kruisers. Experts beschouwen deze cijfers thans als belangrijk minder dan de werkelijke vóór-oorlogse kracht van den vijand. Mogelijk werden één of twee nieuwe slagschepen voltooid sedert die schattingen. Talrijke vliegdekschepen, die werden gemaakt uit omgebouwde koopvaardijschepen, werden ongetwijfeld aan de vloot toegevoegd en onder de absolute geheimzinnigheid, welke in Japan heerst, was de kruiser-sterkte waarschijnlijk veel groter dan hier ooit werd gemeld.

Onder de meeste acties der Verenigde Landen van de laatste tijd heeft Washington het zinken gemeld van 1 slagschip en het beschadigen van 5; het zinken van 4 of 5 vliegdekschepen en het beschadigen van 6 of 7 en het zinken van 19 kruisers en het beschadigen van 45. De mogelijkheid bestaat dat sommige van de schepen, die in het begin van de oorlog werden beschadigd, intussen werden hersteld en wederom in dienst werden gesteld. In elk geval heeft de vijand nog steeds een zeemacht, welke groot genoeg is om nieuwe offensieve acties te ondernemen of krachtig weerstand te bieden aan elk offensief, dat door Noordamerikaanse en Geallieerde strijdkrachten wordt ondernomen. Dit wil volgens de mening van experts in Washington zeggen, dat, hoewel de overwinning in de Stille Oceaan de Verenigde Landen ver vooruit heeft gebracht op de weg naar de overwinning het die overwinning in geen geval heeft verzekerd. Slechts een succesrijke offensieve actie van de Verenigde Landen met gebruik van de zwellende stroom van wapenen, die thans uit de arsenalen van de Verenigde Staten komt, kan dat doen.

Vele autoriteiten komen thans overeen, dat mogelijk het meest belangrijke van die wapenen de lange-afstands bommenwerper is. En in verband hiermede zeiden zij, dat het afslaan van den vijand bij Midway een waardevolle les heeft gegeven voor de toekomst. Deze is, dat een stootmacht van oorlogsschepen van weinig waarde is, tenzij beschermd door een meerderheid in de lucht, wanneer men opereert in vijandelijk gebied.

Zover hier kan worden vastgesteld, was het het falen van de Japanners om die meerderheid bij Midway te veroveren, welke de nederlaag tot stand heeft gebracht. Op grond van wat Admiraal Chester Nimitz heeft gemeld over de vijandelijke verliezen en de samenstelling van zijn strijdmacht, maakten experts hier op, dat het Japanse plan om eerst de luchtmacht, die haar basis heeft op Midway, te bombarderen en te verpletteren om vervolgens de weg te plaveiden voor een landing door het aanvoeren van slagschepen, die dan veilig zouden zijn tegen luchtaanvallen, en hen dan de kustinstallaties met hun lange-afstands kanonnen doen vernielen.

Doch de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan over het algemeen en het garnizoen van Midway in het bijzonder waren voorbereid op zulk een aanval. Hun eigen luchtstrijdkrachten, die aanvielen, veranderden de Japanse hoop in een bittere nederlaag (Washington, (AP) 7,6).

MENINGEN IN AUSTRALIË OVER DE JAPANSE NEDERLAAG BIJ MIDWAY.

Hooggeplaatste militaire experts zijn van mening, dat de Noordamerikaanse vlootoverwinning nabij het eiland Midway gecoördineerde Japanse aanvallen hebben voorkomen op het Noordamerikaanse vasteland en Australië. Deze bronnen zijn ervan overtuigd, dat de Japanse vloot, welke vrijkwam van andere werkzaamheden door de gecontreerde aanval op China, de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan met opzet gezocht heeft in het gebied van Midway met het doel haar te vernietigen, Hawaï te nemen en te gebruiken als een invasiebasis tegen de Noordamerikaanse Westkust. De klinkende nederlaag heeft niet alleen voor enige tijd de bedreiging van een Japanse invasie verwijderd, doch ook een weg geplaveid voor het vestigen van een nieuw front tegen de Japanners in het Westelijk deel van de Stille Oceaan. Men zeide, dat de Noordamerikaanse overwinning zo indrukwekkend zou kunnen blijken te zijn, dat de wateren in het Westelijk deel van de Stille Oceaan, welke sedert December gesloten zijn, kunnen worden geopend voor alle soorten Geallieerde vaartuigen. Zelfs zou een voorraadlinie over zee naar China's Oostkust kunnen worden opgeslagen (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 7,6).

VERKLARINGEN VAN ADMIRAAL KING.

Admiraal Ernest King deelde mede, dat de Noordamerikaanse en Japanse gevechtsacties voortduren in het Noordelijk gebied van de Stille Oceaan en ten Westen van Midway en de Noordamerikaanse verliezen tot nu toe „betrekkelijk onbelangrijk zijn in vergelijking met die van den vijand".

King deelde aan de Pers mede, dat de situatie in het Noorden van de Stille Ocaan, waar de vijand Dutch Harbor bij Alaska aanviel op Woensdag, op het ogenblik duister is. Hij zeide: „Wij hebben een niet al te zuiver beeld van wat er gaande is, maar er is iets gaande."

King zeide dat de grote lucht- en zeeslag nabij Midway het verloop van de oorlog in de Stille Oceaan zou kunnen beslissen, hetgeen afhangt van de volle omvang van de schade, die aan de Japanners is toegebracht.

King legde er de nadruk op, dat de kunde van den vijand om nieuwe schepen te bouwen minder is dan die van de Verenigde Staten. Wederom legde hij de nadruk op het belang van de strijd bij Midway, welke Admiraal Nimitz, Commandant van de vloot in de Stille Oceaan, beschreef als „een overwinning in de maak". King zeide, dat de Japanners de hoofdmacht van hun zeemacht hadden geworpen in een poging om Midway te bezetten, dat een buitenpost is van Hawaï.

„Het is een van hun methoden om te opereren", zeide hij, „om geen jongen te zenden voor het verrichten van het werk van een man".

Van Hawaï zeide hij, dat die eilanden de citadel zijn van de Noordamerikaanse kracht in de Stille Oceaan en „tegen elke prijs moeten worden behouden". Hij beschreef de grote basis te Pearl Harbor als de sleutel voor de Stille Oceaan". Hij weigerde speciaal te zeggen, dat de Japanners zijn „verslagen" in de slag, welke ontstond uit de aanval op Midway. „Ik zou niet zeggen, dat zij reeds verslagen zijn. Zij hebben zich misschien teruggetrokken."

Bij het spreken over het effect van het afslaan van de Japanse strijdmacht te Midway zeide King, dat, hoewel de vijandelijke zeestrijdkrachten enkele harde slagen hebben gehad, „zij nog steeds veel vliegtuigen hebben, die hun bases op het land hebben." Hieraan voegde hij toe, dat de Noordamerikaanse vliegtuigen, die van het land opstegen, „een grote rol hebben gespeeld bij Midway." Refererende naar de doeltreffende defensie in de lucht, die door het garnizoen werd opgesteld bij die buitenpost, zeide hij: „Dat wil zeggen, dat het niet goed aan te raden is, te snellen naar plaatsen, waar de vijand vliegtuigen op het land heeft" (Washington, (AP) 7,6).

COMMUNIQUÉ VAN PEARL HARBOR.

Het volgende communiqué werd te Pearl Harbor uitgegeven: „De vijand schijnt zich terug te trekken. Het contact werd in de nacht verloren. Nieuwe schade werd toegebracht aan 2 vijandelijke kruisers. Tot alle berichten kunnen worden nagegaan, is het onmogelijk te verklaren of deze 2 kruisers moeten worden gevoegd aan die genoemd werden in communiqué No 3, of dat het de beschadigde kruisers waren, die in vroegere rapporten werden genoemd. 1 Vijandelijke torpedojager werd tot zinken gebracht. 1 Noordamerikaanse torpedojager werd door een duikboot tot zinken gebracht, doch nabijzijnde schepen redden het personeel met een gering verlies aan mensenlevens. Met uitzondering van een geringe duikbootactiviteit in de buurt van de Hawaii-eilandenketen, is dit deel van de Stille Oceaan kalm" (Pearl Harbor, (AP) 8,6).

LUCHTBASIS BIJ TSJUHSIEN DOOR JAPS GENOMEN.

Domei-berichten van de slagfronten van Tsjekiang en Kiangsi delen mede, dat Japanse strijdkrachten in beide provincies aanvallen en de Chinese garnizoenstroepen in de ommuurde stad Tsjuhsien hebben ingesloten, terwijl de belangrijke luchtbasis nabij de stad werd genomen. Tevens zouden 2 andere steden zijn veroverd aan de spoorlijn tussen Tsjuhsien en Nantsjang, ongeveer 30 mijl verder naar het Westen (Tokio, (AP) 7,6).

TSJUHSIEN DOOR JAPS BEZET?

Domei zeide, dat het Japanse Commando in Centraal China bekend maakte dat de Chinese stad Tsjuhsien in de provincie Tsjekiang heden om 18 uur door zijn strijdkrachten werd bezet (Tokio, (AP) 7,6).

DUITS OFFENSIEF OP SEBASTOPOL.

Onder Duitse bommen en granaten hield Sebastopol, Ruslands laatste bastion op de Krim, welke uitsteekt in de Zwarte Zee, het grimmig uit tegen de vijandelijke pogingen om het 7-maanden lange beleg ervan tot een eind te brengen. De Duitsers openden op 5 Juni een land-offensief tegen Sebastopol na te hebben gepoogd met luchtaanvallen de basis van de Zwarte Zeevloot te verpletteren. Geen nieuwe berichten werden gepubliceerd over de voortgang van de gevechten, doch de laatste berichten van gisteren deelden mede, dat de grondaanvallen werden afgeslagen en de luchtaanvallen weinig effect hebben. Het Rode leger en de Rode vloot, waaronder de kruisers „Rode Caucasus" en „Rode Krim", werkten samen in de defensie van Sebastopol (Moskou, (AP) 8,6).

WAARSCHUWING AAN FRANSE KUSTBEWONERS.

De Britse radio zond de volgende waarschuwing uit aan de Fransen, die wonen in de kustgebieden: „Na de aanval op Saint Nazaire gaven wij een waarschuwing uit voor alle Fransen en vooral die van de kustgebieden. Dat was waarschuwing nummer 1. Hier is waarschuwing nummer 2. Zij is gericht aan alle Fransen, die wonen in de verboden zone van de Belgische grens tot de Pyreneeën. De kustgebieden van bezet Frankrijk zullen waarschijnlijk steeds meer het toneel van oorlogsoperaties worden. Om klaarblijkelijke redenen is het niet mogelijk van tevoren het ogenblik of de plaats van zulke operaties te specificeren. Zij zullen worden uitgevoerd op het juiste ogenblik en overal zullen zij van nut zijn.

Zij zullen onvermijdelijk de grootste gevaren voor de burgerbevolking met zich meebrengen. Dientengevolge dringen wij er bij alle Fransen in de verboden zone op aan nu af aan voorzorgsmaatregelen te nemen. De enige doeltreffende voorzorgsmaatregel is om binnen de kortst mogelijke tijd te evacueren uit de verboden kustzones, die door de Duitsers werden aangeduid. Wij onderschatten de moeilijkheden niet voor zulk een evacuatie noch de hindernissen, die zich zullen voordoen. Indien wij er bij U op aandringen om haar te overkomen is het slechts omdat zij het succes aantasten van de operaties, die van groot belang zijn in de strijd voor de bevrijding van Frankrijk.

Bij verschillende gelegenheden is aangetoond, dat de aanwezigheid van de burgerbevolking op het toneel van actieve operaties de acties van de troepen hindert en in het bijzonder van de vriendschappelijke troepen op ernstige wijze. Wacht niet tot het laatste ogenblik. Het zou te laat kunnen zijn. Ga op het vroegst mogelijke ogenblik weg. Voor hen, die dat niet kunnen, herhalen wij met nieuwe klem enkele instructies, die in waarschuwing nummer 1 genoemd werden".

Vervolgens werden de instructies herhaald voor de Fransen om zich gereed te houden voor de dag dat een formele oproep voor hulp van het gehele land zal worden uitgegeven. De omroeper haalde delen van de eerste waarschuwing aan, waarbij werd gezegd: „Uw rol moet op het ogenblik worden beperkt tot zorg voor Uw eigen leven te behouden. Gij zult nodig zijn voor de legers der bevrijding. Wij geven U de formele verzekering, dat, wanneer het uur komt om een actieve medewerking van het Franse volk in zijn geheel te vragen, Gij gewaarschuwd zult zijn" (Londen, (AP) 8,6).

WERELDNIEUWS.

TURKSE SCHEPEN NIET MEER NAAR VREEMDE WATEREN.

Van de Duitse radio:

Berichten uit Turkije delen mede, dat aan Turkse koopvaardijschepen niet meer zal worden toegestaan naar vreemde wateren te reizen gezien het toenemende aantal van de aanvallen op schepen, die naar Bulgaarse havens gaan. Officiële Turkse bekendmakingen schreven deze aanvallen toe aan „onbekende duikboten" (Berlijn, (AP) 8,6).

NOORDAMERIKAANSE TROEPEN IN IRAK.

Een radiobericht van Berlijn deelde mede dat Noordamerikaanse troepen te Basra in Irak zijn geland. Dit bericht wordt toegeschreven aan den correspondent te Istanbul van het Transocean-agentschap, welk zegt, dat het contingent bestaat uit 20.000 man. Deze zouden in 4 transportschepen zijn aangevoerd. Er is geen bevestiging van het bericht uit andere bron (New York (AP) 8,6).

BEGRAFENIS VAN HEYDRICH.

Noland Norgaard seint uit Londen:

Het lijk van Reinhard Heydrich, de Gestapo-man voor wiens dood tot nu toe reeds meer dan 200 Tsjechen werden geëxecuteerd, werd heden [Zondag] door de straten van Praag gedragen in een officiële rouwceremonie, welke de gehele bevolking gedwongen was bij te wonen onder bedreiging van verdere repressailles. Van het Smetana-Plein onder de grimmige bolwerken van het Hradsjin Kasteel, het grote gefortificeerde Paleis van de vroegere koningen van Boheme, de heuvel af naar het spoorwegstation, waren de straten volgepropt. Drie dagen lang sedert hij overleed aan de verwondingen, die hem door Tsjechische patriotten werden toegebracht op 27 Mei, lag Heydrichs stoffelijk overschot in het oude Kasteel met een erewacht aan het hoofd- en voeteneinde van zijn baar, terwijl candelaren licht wierpen in het sombere vertrek.

De rouwceremonie werd geleid met al de onvermengde somberheid van de Gestapo en was slechts een voorspel van de staatsbegrafenis in Berlijn, waartoe Hitler opdracht had gegeven, met een snelle verheffing van Heydrich tot de rang van een nazie-heilige.

Het aantal geëxecuteerden als tegenmaatregel voor de moord van Heydrich was intussen gebracht op 216.

De Berlijnse radio haalde een artikel aan in het nieuwsblad „Nardoni Politika" van Praag, waarin de Tsjechen werden vermaand zich goed te gedragen en waarin tegelijkertijd een aanstaande zuivering werd bekend gemaakt. Het blad zeide, dat iedereen moet beseffen, dat de Duitsers krachtig genoeg zijn om binnen enkele dagen elk nest van weerstand in Middel-Europa te verpletteren en het weg te vagen, ongeacht of de omvang daarvan die is van enkele individuen dan wel van een geheel volk. Het blad zeide verder: „Indien het Tsjechische volk een passieve weerstand mocht kiezen zouden de gevolgen dezelfde zijn. Op tijd zal het Tsjechische volk worden afgeschreven als een scheppende factor in het „Reich" en in de practijk dus worden verstoten uit het nieuwe Europa. Tot nu toe werd met de elementen, die zich stelden tegenover het „Reich", afgerekend door de Rijksautoriteiten doch van nu af aan zal de Tsjechische Regering meedogenloos alle elementen uitroeien, die, zelfs indien zij zich niet rechtstreeks tegenover het Reich zouden stellen, door hun opgeschroefde houding het bestaan van het Tsjechische volk bedreigen. Deze zuivering zal in de eerste plaats worden uitgebreid naar de burgerlijke dienaren, die een rechtstreekse invloed hebben op de mentaliteit van het land: namelijk de opvoeders.

De houding van het volk is altijd geweest en is nog steeds het resultaat van de verdienste of schuld van de onderwijzers en priesters, die heden moeten worden herinnerd aan het bekende woord, dat zij, die haat zaaien, storm zullen oogsten (Londen, (AP) 7,6).

ALLERLAATSTE NIEUWS

Caïro: Het Britse communiqué luidt als volgt: „Onze artillerie bracht gisteren een aanval tot staan van de hoofdmacht der vijandelijke pantserstrijdkrachten te Knightsbridge.

Te Bir El Hacheim sloegen de Vrije Fransen een nieuwe aanval op hun posities af van een vijandelijke strijdmacht waaronder tanks. Onze colonnes vallen actief de vijandelijke voorraadlinies aan. Onze luchtstrijdkrachten hebben veel succes bij aanvallen op vijandelijke concentraties en voorraadcolonnes.

— **Londen:** Het nieuwsbureau van het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat de Raf in de nacht de aanvoerplaats nabij Caen bombardeerden en goederentreinen te Montdinier werden bestookt. Het vliegveld van Leeuwarden in Nederland werd gebombardeerd door een enkel vliegtuig. Nadat ontploffingen werden gezien op het doel braken branden uit.

— **Moskou:** Het Russische communiqué meldt levendige patrouille-activiteiten in sommige sectoren. In een sector aan het Leningradfront werd een hevige slag toegebracht aan de Duitsers, die meer dan 500 man aan doden verloren bij een gevecht. 5 Tanks en 2 kanonnen werden op een dag aan het Kalininfront vernield door een Russische afdeling. De vijand verloor hier 400 man aan doden.

— **Pearl Harbor:** Terwijl de driedaagse slag in het Midden van de Stille Oceaan het einde naderde van wat de grootste enkele overwinning in de geschiedenis van de Noordamerikaanse Marine scheen te zijn, begonnen felicitatieboodschappen te arriveren in het Hoofdkwartier van Admiraal Chester Nimitz, Opperbevelhebber van de vloot in de Stille Oceaan. Hieronder was een boodschap van Generaal MacArthur uit Australië, welke zeide: „De schitterende overwinning bij Midway heeft het grootste enthousiasme verwekt over dit gehele gebied. De Premier van Australië verzocht mij U zijn felicitaties over te brengen. Mijn eigen trots is grenzeloos. Wij zullen niet falen".

— **Tsjungking.** Generaal Lung Yun, Gouverneur van de provincie Yunnan, maakte bekend, dat het contact gevestigd is tussen de hoofdmacht van het Chinese leger in Yunnan en de Chinese strijdkrachten, die met succes de terugtrekking uit Birma voltooiden. Terwijl Lung Yung zeide, dat het Chinese expeditieleger naar Birma is teruggetrokken, deelden legerautoriteiten mede, dat slechts een deel van de Chinese strijdkrachten, dat een reorganisatie en een nieuwe uitrusting nodig heeft, is teruggekeerd.

Britse berichten deelden mede, dat Otto Abetz, de Duitse ambassadeur in Parijs erkend heeft, dat bij het onlangs door de Raf uitgevoerde bombardement op Keulen 11.000 tot 12.000 personen gedood zijn, en dat aan 180.000 bevolen is de stad te ontruimen.

HOE INDIE STREED:

Bombardementen op Sabang.

Inheemse bevolking vlucht naar de dessa.

Grilligheid der bommen.

Het meest Noordelijk gelegen plaatsje van de Indische Archipel, heeft reeds verscheidene bomaanvallen te doorstaan gehad, aanvallen ten gevolge waarvan het dagelijkse leven er volkomen is ontwricht, doch welke de haat tegen den vuigen indringer nog eens zo sterk hebben doen oplaaien, aldus het A. I. D.

Wie kent dit kleine, zo mooi gelegen stadje op het eiland Poelau Weh niet? Het was, toen de wereld nog niet in vuur en vlam stond, de eerste haven, welke de uit Nederland komende mailboot aandeed, en alle van Europees verlof terugkerende ambtenaren verbeidden er de post, die hun het bericht bracht van hun standplaats voor de volgende „ruk” in hun Indische loopbaan. En al bleef de stomer er maar kort, hij bracht den inwoners van Sabang toch altijd afwisseling en vertier.

Toen het moederland ook in de oorlog werd betrokken, was het hiermede ineens afgelopen. Hoewel als bunkerstation nog steeds belangrijk, kwam deze vrijhaven de laatste jaren toch hoe langer hoe meer op het tweede plank te staan.

Sinds kort is ook dit plaatsje reeds diverse malen uit de lucht aangevallen. Hoewel het aantal slachtoffers tot dusver nog slechts gering is — een tiental doden en enkele tientallen gewonden —, heeft het normale leven er toch een flinke schok gekregen. Een der hier aangekomen evacuées uit Sabang vertelde diverse biezonderheden over de bombardementen, van welk gesprek het volgende werd opgetekend:

Het begin der bombardementen.

De luchtaanvallen werden Zondagmorgen 18 Januari jl. te ongeveer 10 uur ingezet. Drie Japanse vliegtuigen kwamen overvliegen en lieten enkele bommen vallen, welke echter alle haar doel misten. Een der projectielen kwam achter een grote toko aan de Passerstraat terecht, waardoor een Inlands vrouwtje practisch op slag werd gedood, doch verder waren er geen slachtoffers. Bij deze aanval werd door de Japs evenzo gemitrailleerd, doch ook hiermede werd geen succes geboekt en men dacht al, dat indien alle Japanse bombardementen zulk een gering resultaat zouden hebben, het wel zou loslopen... Spoedig zou het evenwel anders worden!

Het gevolg van dit eerste bombardement was, dat zeer velen van de inheemse bevolking uit de stad vluchtten, waardoor het werk bij de verschillende maatschappijen, vertegenwoordigingen, etc., in grote mate stagneerde. Diverse Chinese toko's sloten hun deuren, een groot aantal bedienden nam de wijk naar de dessa, waar het — naar zij meenden — veiliger was, en slechts weinige arbeiders bleven in de eigenlijke plaats over.

Dat deze uittocht een funeste invloed had op het normale leven, is duidelijk. Weliswaar kwamen, na enkele dagen, verscheidene weer terug, vooral Chinezen en zij wier werk aan de havenkant was gelegen, doch het grootste deel der inheemse bevolking is nog steeds buiten Sabang.

Vrouwen met kinderen verlaten de stad.

Nauwelijks was men van de schrik van de eerste aanval bekomen, of men kreeg het tweede en tot dusver ergste bombardement te doorstaan: dat was Maandag 19 Januari.

Omstreeks half 10 's morgens kwam een formatie van zes vijandelijke bommenwerpers over Sabang gevlogen. Een flink aantal bommen werd geworpen, ten gevolge waarvan er een tiental doden viel en ongeveer 40 personen werden gewond. De aanval duurde wel een uur, aldus deelde een ooggetuige mede.

Daarna heeft men practisch iedere dag bezoek gehad van vijandelijke bommenwerpers, doch de meeste van deze aanvallen waren niet van betekenis. Er vielen althans weinig slachtoffers, maar de vrouwen met kinderen begonnen toen toch maatregelen te treffen om zich, met haar kinderen, in veiligheid te stellen.

Uitgezonderd één moeder met vier kinderen, die bij haar man wenst te blijven, zijn alle vrouwen met kinderen nu uit Sabang vertrokken: de dames zonder kinderen — in totaal 10 — zijn achtergebleven, omdat zij functies hebben hetzij in de Covim, hetzij bij het Rode Kruis of de L. B. D.

Geschikte mensen ontbreken, om alle hulpdiensten goed te doen werken.

Er zijn in Sabang slechts weinig voorzieningen getroffen om de burgerbevolking tegen luchtbombardementen te beschermen: het aantal loopgraven is er zeer gering. Ook werd bij de plaats gehad hebbende aanvallen geen alarm gegeven, d.w.z. niet zodanig dat het voor een ieder hoorbaar was.

Indien de komst van vijandelijke vliegtuigen wordt gesignaleerd, wordt het alarm gegeven door een sirene van een der maatschappijen, maar het geluid hiervan is bij lange na niet toereikend om de gehele bevolking te alarmeren.

Het overvliegen van den vijand op de meest onverwachte ogenblikken, omdat het alarm niet hoorbaar was, werkte zeer angstaanjagend, doch bij de derde aanval was het al zo, dat de bevolking precies wist, wat zij moest doen: aan het geluid der vliegtuigen kon men horen op welk moment levensgevaar dreigde en men persé de schuilplaatsen in moest.

De organisatie van de L. B. D. laat wel wat te wensen: hieraan is echter op kleine plaatsen als Sabang weinig te doen. Men beschikt er over onvoldoende hulpmiddelen, het mensenmateriaal waarmede moet worden gewerkt is voor het merendeel ook niet voor zijn taak geschikt en zo is er nog meer. Het kán in kleine stadjes meestal niet anders: men roeit er met de riemen die men heeft en tracht er zoveel mogelijk het beste van te maken.

Wij moeten dan ook grote bewondering hebben voor deze stoere mannen en vrouwen op verafgelegen posten, die tot het einde toe hun plicht blijven doen, vaak onder omstandigheden waarvan wij ons hier in een grote stad geen voorstelling kunnen maken!

Zoekt dekking bij bombardementen.

De uitwerking van een bomontploffing is soms heel grillig. Ook in Sabang bleek dit. Zo werd bijvoorbeeld het huis van den havenmeester getroffen. De echtgenote van den havenmeester bevond zich in de badkamer, welke als schuilvertrek was ingericht (de zoldering en muren waren versterkt), en bleef volkomen ongedeerd.

Bij de Westersteiger was een bom neergekomen op slechts enkele meters van een schuilplaats, waarin zich verschillende personen bevonden. Dezen bekwamen slechts lichte verwondingen door neervallend steen (karang), doch verder gebeurde er niets. Anderen daarentegen, die ver van een ontploffende bom verwijderd waren, werden getroffen. Een in de Passerstraat neergekomen bom maakte vele slachtoffers.

Dit waren echter in de meeste gevallen degenen, die geen dekking hadden gezocht. Ook bij deze bombardementen is overduidelijk gebleken, dat men onmiddellijk dekking moet zoeken, en, indien deze niet aanwezig is, op de voorgeschreven wijze plat op de grond gaan liggen.

Wonden veroorzaakt door bomsplinters zijn vreselijk.

De verwondingen welke een bomsplinter maakt, zijn vreselijk. Deze informatie vertelde, dat er in Sabang waren met afgescheurde handen en voeten, met wonden in de zij of elders waar men een vuist in kon steken, enfin de meest afgrijselijke verminkingen... De wonden waren in het algemeen van die aard, dat de slachtoffers direct naar het hospitaal moesten worden getransporteerd.

Het merkwaardige van deze bombardementen was, dat de vijandelijke bommenwerpers diverse objecten, waarvan men gedacht zou hebben dat zij deze het eerst als doelwit zouden uitkiezen, links lieten liggen. Is het misschien, omdat zij hopen deze te zijner tijd in een behoorlijke toestand zelf in handen te zullen krijgen? Wishful thinking!

De Japs zullen het terug krijgen.

De geest onder de Europese bevolking van Sabang is uitstekend. In de overtuiging, dat de Japs binnenkort alles met rente terug zullen krijgen, ziet men de situatie kalm onder de ogen.

Velen gaven reeds blijk van grote moed: zo was er een gewone militair, die zich tijdens een der bombardementen met zijn collega's in een schuilkelder bevond en, hoewel hij amper kon lopen, naar buiten wilde om te zien of hij kon helpen. Indien zijn kameraden hem niet met geweld hadden tegengehouden was deze man — zo gewond als hij was — onder een zwaar bombardement naar buiten gegaan om anderen te helpen... En zo zijn er meer!

Ten slotte zij nog gemeld, dat de gevluchtte inheemse bevolking, die zich in een dessa buiten Sabang opeenhoopte, het daar nu niet bepaald goed heeft. Het gebrek aan levensmiddelen, etc., heeft velen al genoopt naar de stad terug te keren, waar tenslotte hulp kan worden geboden. In de dessa heeft men voorts met malaria te kampen. Ook hieruit blijkt dus, dat een ongeordende vlucht tot vele moeilijkheden aanleiding kan geven.

Begroting 1943

Eindverslag.

Het deed den afdelingen zeer veel genoegen, dat het Bestuur het blijkbaar eens is met de algemene beschouwingen in het voorlopig verslag en slechts aanleiding vond om de punten in de memorie van antwoord besproken, nader te behandelen.

De Belastingen.

Men verklaarde bij de beschouwingen omtrent de belastingdruk op hen met lagere inkomsten niet alleen en eigenlijk zelfs niet in de eerste plaats het oog te hebben gehad op de inkomstenbelasting. De indirecte belastingen en de retributies spelen in dezen in verband met de verhoogde prijzen wel de voornaamste rol.

Het was ook geenszins de bedoeling om te pleiten voor verlaging van belastingen: het ging over het systeem.

Met genoegen werd geconstateerd, dat het Bestuur binnen enkele maanden een nieuw ontwerp inkomstenbelastingregeling bij de Staten zal indienen. Men zag daarin een blijk, dat het Bestuur ook begrijpt, welke richting men uit wil. Waar hier in Curaçao de winstbelasting nauw in verband staat met de inkomstenbelasting, werd gaarne tegelijkertijd de indiening van een nieuw ontwerp van de eerste tegemoet gezien.

Het speet velen leden te constateren, dat het verschafte belastingoverzicht niet dat is waarom gevraagd werd. Verzocht is immers om een overzicht van de belastbare inkomens, ingedeeld naar de werkelijke aanslagen, b.v.: zoveel aanslagen van ƒ 900.— tot beneden ƒ 950.—; zoveel aanslagen van ƒ 950.— tot beneden ƒ 1000.—; zoveel aanslagen van ƒ 1000.— tot beneden ƒ 2000.— enz.

Een overzicht als vroeger werd opgemaakt en bekend gemaakt in het Verslag van Bestuur en Staat.

De Bezuinigingscommissie.

De afdelingen waardeerden de tegemoetkomende houding van het Bestuur met betrekking tot de verzochte bezuinigingscommissie en drongen aan op een spoedig in het leven roepen daarvan.

Overdreven veiligheid.

Naar aanleiding van het door het Bestuur medegedeelde in verband met de opmerking, dat niettegenstaande op verschillende posten belangrijk minder werd uitgegeven dan beschikbaar was gesteld, de geraamde bedragen weer zijn aangevraagd, verklaarden de leden, die haar maakten, dat zij, gezien hetgeen begroot wordt en wat is uitgegeven, sterk de indruk hadden, dat niet gemiddelden, maar overdreven aan de veilige kant hoog liggende bedragen worden uitgetrokken, waardoor de begroting in waarde inboet. Zij handhaafden dan ook hun bezwaar.

Achterstelling inheemsen.

Verscheidene leden merkten op, dat het een algemeen bekend feit is, dat achterstelling van inheemsen op Aruba plaats heeft. Het Bestuur moet dit dan ook weten, zo betoogden zij, en ter zake een onderzoek instellen. Zij vroegen of het Bestuur dienovereenkomstig gehandeld heeft.

Weinig vergaderingen van de Raad van Politie.

Uit het feit, dat zo weinig vergaderingen van de Raad van Politie worden gehouden, blijkt reeds, zo werd betoogd, dat te weinig overleg gepleegd wordt omtrent te nemen maatregelen, die (ook) Aruba betreffen. Immers slechts een of twee keer per jaar vergadert de Raad en wel alleen omdat het voorschrift is, dat de begroting daarin moet worden behandeld en de kiezerslijst door de Raad moet worden vastgesteld.

Commissie van Staatkundige aangelegenheden.

Gevraagd werd hoe het staat met de instelling van een commissie voor staatkundige aangelegenheden, eind verleden jaar door de Staten in overweging gegeven. Verschillende leden verklaarden het niet eens te zijn met het betoog van het Bestuur en zijn conclusies in verband met de in overweging gegeven uitbreiding van de Raden van Politie.

Het Bureau Sociale en Economische Zaken.

Opgemerkt werd, dat het bij de arbeiders op Curaçao niet bekend is, dat het bureau voor Sociale en Economische Zaken zich bezig houdt met arbeidsbemiddeling als in de memorie van antwoord medegedeeld. Men was van oordeel, dat dit onderdeel van de taak van dat bureau uitgebreid en dat er iets behoorlijks van gemaakt moet worden.

Enige personeelsuitbreiding op het bureau voor Sociale en Economische Zaken om het nuttige en urgente werk van het aanleggen van een statistiek van in Curaçao voorhanden arbeidskrachten, verdeeld in geschoolde, half geschoolde en ongeschoolde arbeiders te verrichten, werd alleszins gerechtvaardigd geacht.

Er zijn nog werklozen.

Naar aanleiding van de mededeling in de memorie van antwoord, dat de vraag naar arbeidskrachten zo groot is, dat moeilijk verondersteld kan worden, dat inheemse arbeiders, die arbeidsgeschikt en arbeidswillig zijn, werkloos rondlopen, werd naar voren gebracht, dat kort geleden toch een 5 à 600 dergelijke arbeiders geen werk hadden. Ongeveer 150 zijn intussen bij de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij geplaatst, nu zij een vervoermiddel heen en weer laat lopen naar het derde district. Wordt er verder moeite gedaan in deze richting, dan zijn er zeker nog een 400 à 500, die werk zullen nemen. Het wekte bevreemding, dat het Bestuur hiervan niet op de hoogte is. Men wilde het Bestuur in overweging geven een onderzoek te doen instellen naar het aantal personen in de buitendistricten, dat zonder werk is.

Algemeen werd de hoop uitgesproken, dat door verbetering in de verplaatsingmogelijkheid der bevolking en door betere voorlichting, in de situatie een verandering ten goede zal komen.

Met waardering voor de goede geest, waarmede de quaestie vervoer van arbeiders uit de buitendistricten is behandeld, werd dan ook aangedrongen op de goede weg voort te gaan. Het Bestuur zou, zo werd gemeend, niet moeten wachten om in voorkomende gevallen met den werkgever overleg te plegen, maar leiding gevend, desnoods organiserend moeten optreden.

Het waren niet de juiste personen.

De leden, die de opmerkingen maakten over de uitzending van de heren Van Driel en Beyderwellen naar Venezuela om te geraken tot aanvulling van het tekort aan werkkrachten op Aruba met Venezolanen, bleven van mening, dat dezen niet de geschikte, noch de gewenste personen waren om met een dergelijke belangrijke opdracht te worden belast.

C.P.I.M. en Lago.

Men verklaarde gaarne aan te nemen, dat de indeling der vakarbeiders in diverse klassen bij de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij en de Lago Oil and Transport Co. Ltd., geheel verschillend is en zich dus niet voor vergelijking leent, maar zou dan toch gaarne het bedoelde overzicht van elk der maatschappijen afzonderlijk ontvangen, alleen om een idee te krijgen, hoe het bij elk is.

Voorwaarden voor uitgifte van domeingronden.

Men merkte op, dat het feit, dat aanvragen om domeingronden ten behoeve van de landbouw zo goed als niet ontvangen zijn, te wijten is aan de omstandigheid, dat de bevolking onbekend is met de bereidwilligheid van het Bestuur om die gronden uit te geven. De behoefte daaraan moet het Bestuur toch wel bekend zijn. Gevraagd werd om mededeling van de condities onder welke de gronden worden uitgegeven.

Landbouw onder Openbare Werken.

Om de redenen vermeld in de stukken der Staten betreffende de eerste suppletoire begroting 1942, bleef zat er in de afdelingen de voorkeur aan gegeven de landbouw aan de leiding van den Directeur van Openbare Werken te onttrekken. Bij de openbare behandeling van die begroting begin April d.j. is wel gebleken, dat er geen resultaten zijn bereikt. De Directeur van Openbare Werken is dan ook wel overkropt met werk. De landbouwaangelegenheden worden van te veel belang beschouwd, dan dat zij een van de vele nevenwerkzaamheden van den Directeur van Openbare Werken kunnen uitmaken. Men zou er dan ook ernstige bezwaren tegen hebben om belangrijke bedragen voor de landbouw te voteren, als de leiding bij den Directeur van Openbare Werken bleef.

Militaire werken door militaire krachten.

In verband met het feit, dat men de indruk heeft, dat het Departement van Openbare Werken tegenwoordig overbelast is, werd gevraagd of het niet veel beter zou zijn militaire werken door militaire krachten te laten uitvoeren.

Visserij.

Gaarne zouden de afdelingen vernemen, welke maatregelen worden overwogen om tot tijdelijke voorzieningen met betrekking tot de visserij te geraken met het oog op de voedselvoorziening.

Waterproblemen.

Gevraagd werd of het Bestuur te reeds onder de ogen heeft gezien, dat binnenkort ook de productie van de onlangs voor Aruba ontvangen destillatie-inrichting onvoldoende zal zijn voor de plaatselijke behoefte en wat er dan gedaan zal moeten worden.

Men zou gaarne vernemen hoe het staat met de voor Curaçao bestelde destillatie-inrichting.

Het deed den afdelingen genoegen, dat de inlichtingen als zou de Lago Oil and Transport Co. Ltd., op Aruba niet meer bijspringen met de 80 ton water per dag, op een misverstand berust. Zij wilden van de gelegenheid gebruik maken om die maatschappij daarvoor dank te brengen.

ARUBA.

ESSOCLUB AFGEBRAND.

Vlak voor het ter perse gaan van dit nummer kwam het volgende telegram binnen:

Esoclub afgebrand half drie vannacht oorzaak onbekend. Croes.

LUCHTALARM.

Ramen met ruiten open.
Ramen met luiken dicht.